Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. c)
Istorie

Simulare

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocaţională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activităţi extraşcolare, pedagog şcolar, educator-puericultor; - profil teologic, toate specializările.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

Citiţi, cu atenţie, sursele de mai jos:

A. „La primul congres al Partidului Muncitoresc Român […], între 21-23 februarie 1948, Gheorghe Gheorghiu-Dej a fost ales secretar general al PMR, iar Ana Pauker, Vasile Luca și Teohari Georgescu au devenit ceilalți trei membri ai Secretariatului. Deși era secretar general, Gheorghiu-Dej depindea, în totalitate, de bunăvoința grupului condus de Pauker, care deținea majoritatea în Secretariat, putând oricând să blocheze inițiativele secretarului general sau să-l înlăture.

Au fost introduse criterii stricte pentru intrarea în partid deoarece nu puteau fi admiși «membrii claselor exploatatoare». În plus s-a adoptat formula sovietică a stagiului de candidat de membru de partid. Lucrurile nu s-au oprit însă aici. Rezoluția […] din noiembrie 1948 dădea semnalul unei campanii […] menite să disciplineze partidul și să-i dea o structură complexă, potrivită cu sarcinile momentului. […] Partidul trebuia să treacă de la etapa improvizațiilor, corespunzătoare perioadei de preluare rapidă a puterii, la cea a partidului-stat, orientată către o exercitare a controlului asupra societății, economiei și aparatului de stat, pe termen lung. […] Drept urmare, în decursul anului 1948, partidul, structura de stat și economia României au fost reformulate, devenind o copie fidelă a celor din Uniunea Sovietică."

*(*I.A. Pop, I. Bolovan*, Marea istorie ilustrată a României și a Republicii Moldova)*

B. „Între 1948 şi 1951 membrii elitei comuniste au instituit un aparat de securitate şi represiune fără precedent în istoria României. Instituţiile sovietice ofereau modelele, iar oficialii Uniunii Sovietice serveau drept mentori. La început, liderii comuniști români şi autoritățile de ocupație sovietică păstraseră instituțiile de securitate existente […], dar în 1948 au considerat că era timpul să introducă un nou stil. În acel an au creat Direcţia Generală a Securităţii Poporului, care a ajuns să fie cunoscută pur şi simplu drept Securitate şi a cărei misiune unică era protejarea regimului comunist de duşmanii interni şi externi. În anul următor a luat fiinţă Miliţia, care înlocuia forţele de poliţie existente şi a cărei principală responsabilitate era menţinerea ordinii publice. Împreună cu Securitatea, Miliţia ţinea populaţia sub supraveghere constantă […]. Apoi, în 1951, a fost organizat Comandamentul Trupelor de Securitate. Până la jumătatea anilor '50, acesta era echipat cu maşini blindate, artilerie […] şi avea ca misiune suprimarea opoziţiei regimului. Aceste trei unităţi au acţionat ca o forţă armată a partidului […]. De pildă, au strămutat zeci de mii de ţărani din satele lor pentru a înăbuşi rezistenţa faţă de noua ordine, în general, şi faţă de colectivizarea agriculturii, în particular, şi au arestat alte zeci de mii de oameni din toate categoriile sociale care erau suspectaţi de disidenţă." (K. Hitchins, *Scurta istorie a României*)

Pornind de la aceste surse, răspundeţi la următoarele cerinţe:

1. Numiţi secretarul general al PMR precizat în sursa **A**. **2 puncte**
2. Precizaţi, din sursa **B**, o informație referitoare la Miliție. **2 puncte**
3. Menţionaţi două spații istorice precizate atât în sursa **A**, cât și în sursa **B**. **6puncte**
4. Scrieţi, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că țăranii se opun colectivizării agriculturii. **3 puncte**
5. Scrieţi o relație cauză-efect stabilită între două informaţii selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informaţii (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentați alte două practici politice totalitare utilizate în statul român, în afara celor precizate în sursele date. **6 puncte**
7. Menţionaţi o asemănare între două practici politice utilizate în statul român, în perioada 1990-1996. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„Expresie a regimului fanariot instituit de Poartă [Imperiul otoman] în Principate [...], instituția domniei trebuia să asigure nu numai îndeplinirea funcțiilor statului, cât mai ales să vegheze la menținerea celor două țări [Moldova și Țara Românească] în strânsă dependență de Imperiul otoman [...]. De obicei, domniile erau acordate pe trei ani, putând fi reconfirmate de sultan, prin plata *mucarerului* (taxă de reînvestire). Doar în două cazuri cei numiți au rezidat, datorită unor împrejurări deosebite, 11 ani: Nicolae Mavrocordat în Muntenia (1719—1730) [...] și Mihai Racoviță în Moldova (1715—1726). [...]

Sfatul domnesc a continuat să fie [...] principala instituție a statului în sprijinul domniei, în privința organizării și conducerii vieții interne, în probleme financiare, judecătorești, administrative [...]. Alcătuit cu deosebire din boieri autohtoni, ca și din dregători străini, dintre rudele și apropiații principilor fanarioți, ei erau numiți de către aceștia în diferitele demnități. [...]

Pe măsură ce reformele fanariote îngustau simțitor privilegiile boierimii, se intensifica opoziția față de [...] reprezentanții Porții. [...] Cu prilejul tratativelor de pace purtate la Focșani între ruși și turci cu medierea Imperiului habsburgic și a Prusiei, în 1772, o serie de boieri munteni [...] s-au adresat [...] delegaților puterilor creștine prin memorii identice. În cuprinsul celui înaintat către reprezentantul Curții din Viena [...] boierii reclamau, la încheierea păcii, unirea și independența Țărilor Române sub un principe pământean [...] și funcționarea noului stat [...] sub protecția colectivă a Rusiei, Imperiului habsburgic și a Prusiei. [...] În cursul noului război austro-ruso-turc din 1787-1791, Divanul Țării Românești prezintă cercurilor conducătoare din Viena și Sankt Petersburg, în mai 1790, [...] un memoriu prin care se solicita desființarea raialelor Turnu, Giurgiu și Brăila, stabilirea hotarului între Țara Românească și Imperiul Otoman pe linia neîntreruptă a Dunării, înlăturarea domnilor fanarioți și înlocuirea lor prin pământeni, libertatea exportului de vite, neutralitate și neatârnare politică sub garanția Rusiei și a Imperiului habsburgic; acest memoriu a fost înaintat și delegaților Congresului de pace de la Șistov [1791] [...], dar fără urmări.“ (*Istoria românilor*)

Pornind de la această sursă, răspundeţi la următoarele cerinţe:

1. Numiţi un domn fanariot precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizaţi secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menţionaţi statul care a impus regimul fanariot în Țările Române și un aspect cu privire la durata domniei în timpul acestui regim, la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menţionaţi, din sursa dată, două informaţii despre Sfatul domnesc. **6 puncte**
5. Formulaţi, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la memoriile boierești, susţinându-l cu două informaţii selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentaţi, printr-un fapt istoric relevant, afirmaţia conform căreia în secolul al XVI-lea au avut loc acțiuni politice care au vizat o instituție centrală din Transilvania sau din Țara Românească. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea şi concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Elaboraţi, în aproximativ două pagini, un eseu despre statul român în a doua jumătate a secolului al XIX-lea – primele trei decenii ale secolului al XX-lea, având în vedere:

- menționarea a două măsuri de politică internă care au contribuit la constituirea și consolidarea statului român în perioada 1860-1865;
- precizarea constituției adoptate în statul român, în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și menționarea a două aspecte referitoare la prevederile acesteia;
- prezentarea unui fapt istoric desfășurat în Transilvania, în anul 1918, pentru realizarea României Mari;
- formularea unui punct de vedere referitor la politica internă a României în perioada 1919-1927 şi susţinerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează şi utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidenţierea **relaţiei cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea şi concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice şi **încadrarea** eseului în limita de spaţiu precizată.

Examenul național de bacalaureat 2026
Proba E. c)
Istorie **Simulare**

BAREM DE EVALUARE ŞI DE NOTARE

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocaţională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activităţi extraşcolare, pedagog şcolar, educator-puericultor; - profil teologic, toate specializările.

- **Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerinţelor.**
- **Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracţiuni de punct.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărţirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.**

SUBIECTUL I (30 de puncte)

1. **2 puncte** pentru răspunsul: Gheorghe Gheorghiu-Dej/Gheorghiu-Dej **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**
2. **2 puncte** pentru oricare dintre răspunsurile: *În anul următor a luat fiinţă Miliţia, care înlocuia forţele de poliţie existente*; a acţionat ca forţă armată a partidului **etc. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).**
3. **câte 3 puncte** pentru fiecare răspuns: România, Uniunea Sovietică **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț). (3px2=6p)**
4. **3 puncte** pentru scrierea literei **B**
5. **7 puncte** pentru scrierea oricărei relații cauză-efect stabilite între două informații selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informaţii (*cauză*, respectiv *efect*)
   Exemple: cauză: *deoarece nu puteau fi admiși «membrii claselor exploatatoare»* și efect: *Au fost introduse criterii stricte pentru intrarea în partid* SAU cauză: *Partidul trebuia să treacă de la etapa improvizațiilor, corespunzătoare perioadei de preluare rapidă a puterii, la cea a partidului-stat, orientată către o exercitare a controlului asupra societății, economiei și aparatului de stat, pe termen lung* și efect: *Drept urmare, în decursul anului 1948, partidul, structura de stat și economia României au fost reformulate, devenind o copie fidelă a celor din Uniunea Sovietică* **etc.**
6. **câte 1 punct** pentru menționarea oricăror alte două practici politice totalitare utilizate în statul român, în afara celor precizate în sursele date **(1px2=2p)**
   Exemple: adoptarea Constituției din 1948/1952/1965, cenzura **etc.**
   câte 2 puncte pentru prezentarea fiecărei practici politice menționate - o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la practica politică **(2px2=4p)**
7. **4 puncte** pentru menționarea oricărei asemănări între două practici politice utilizate în statul român, în perioada 1990-1996 **Exemple**: caracter democratic, respectă drepturile și libertățile cetățenești **etc. Se punctează exclusiv menționarea asemănării** (nu se iau în considerare alte informații). **Punctajul se acordă pentru orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**

SUBIECTUL al II – lea (30 de puncte)

1. **2 puncte** pentru oricare dintre răspunsurile: Nicolae Mavrocordat, Mihai Racoviță **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**
2. **2 puncte** pentru răspunsul: al XVIII-lea **Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).**
3. **3 puncte** pentru răspunsul: Imperiul Otoman/Poarta
   3 puncte pentru menționarea oricărui aspect cu privire la durata domniei în timpul regimului fanariot, la care se referă sursa dată
   Exemple: *De obicei, domniile erau acordate pe trei ani*; domniile puteau fi reconfirmate prin plata unei sume de bani **etc. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).**
4. **câte 3 puncte** pentru menţionarea, din sursa dată, a oricăror două informaţii despre Sfatul domnesc **(3px2=6p)**
   Exemple: *a continuat să fie [...] principala instituție a statului în sprijinul domniei*, *Alcătuit cu deosebire din boieri autohtoni, ca și din dregători străini*, are atribuții în organizarea și conducerea politicii interne

etc. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).

5. **4 puncte** pentru formularea, pe baza sursei date, a oricărui punct de vedere referitor la memoriile boierești
   câte 3 puncte pentru selectarea, din sursa dată, a oricăror două informaţii care susţin punctul de vedere formulat **(3px2=6p)**
   Exemple: Memoriile boierești conțin solicitări referitoare la statutul internațional al Țărilor Române. Informațiile care susțin punctul de vedere sunt: *funcționarea noului stat [...] sub protecția colectivă a Rusiei, Imperiului habsburgic și a Prusiei* și *neatârnare politică sub garanția Rusiei și a Imperiului habsburgic* SAU Memoriile boierești vizează instituția politică centrală din spațiul românesc. Informațiile care susțin punctul de vedere sunt: *unirea și independența Țărilor Române sub un principe pământean* și *înlăturarea domnilor fanarioți și înlocuirea lor prin pământeni* **etc. Punctajul total (10 puncte) sau cel parțial (7 puncte) se acordă răspunsului format din punctul de vedere și din cele două informații/o informație selectate/selectată din sursă. Nu se punctează doar punctul de vedere sau doar informațiile/informația.**
6. **4 puncte** pentru argumentarea afirmaţiei date - prezentarea oricărui fapt istoric relevant (**de exemplu:** organizarea Principatului în Transilvania, Tratatul de la Alba Iulia **etc.**) prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și prin utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că* etc.) şi concluzia (*aşadar, astfel* etc.)

SUBIECTUL al III – lea (30 de puncte)

Informaţia istorică – 24 de puncte distribuite astfel:

- **câte 3 puncte** pentru menţionarea oricăror două măsuri de politică internă care au contribuit la constituirea și consolidarea statului român în perioada 1860-1865 (**de exemplu:** constituirea Adunării legislative unice în București, Legea rurală, Legea instrucțiunii publice **etc.**) **(3px2=6p)**
- **2 puncte** pentru precizarea Constituției din 1866
  câte 3 puncte pentru menţionarea oricăror două aspecte referitoare la prevederile acesteia (**de exemplu:** consacră principiul separării puterilor în stat, forma de guvernământ este monarhia constituțională, garantează drepturi cetățenești **etc.**) **(3px2=6p)**
- **2 puncte** pentru menționarea oricărui fapt istoric desfășurat în Transilvania, în anul 1918, pentru realizarea României Mari (**de exemplu:** Consiliul Național Român Central organizează Adunarea Națională de la Alba Iulia, adoptarea Rezoluției de la Alba Iulia **etc.**)
  3 puncte pentru prezentarea faptului istoric menționat - o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la faptul istoric și se utilizează relația cauză-efect
  1 punct pentru precizarea doar a unei informații referitoare la faptul istoric
- **1 punct** pentru formularea oricărui punct de vedere referitor la politica internă a României în perioada 1919-1927 (**de exemplu:** În perioada 1919-1927, se utilizează practici politice cu caracter democratic în politica internă a României.; Politica internă a României, în perioada 1919-1927, are ca scop consolidarea statului național unitar. **etc.**)
  4 puncte pentru **susținerea punctului de vedere** formulat printr-un argument istoric – prezentarea oricărui fapt istoric relevant, prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că* etc.) şi concluzia (*așadar, astfel* etc.)

Ordonarea şi exprimarea ideilor menţionate – 6 puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric** adecvat
  1 punct pentru utilizarea parţială a limbajului istoric adecvat
- **1 punct** pentru **structurarea eseului** (introducere - cuprins - concluzie)
- **2 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice
  1 punct pentru respectarea parţială a succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice
- **1 punct** pentru **respectarea limitei de spaţiu**